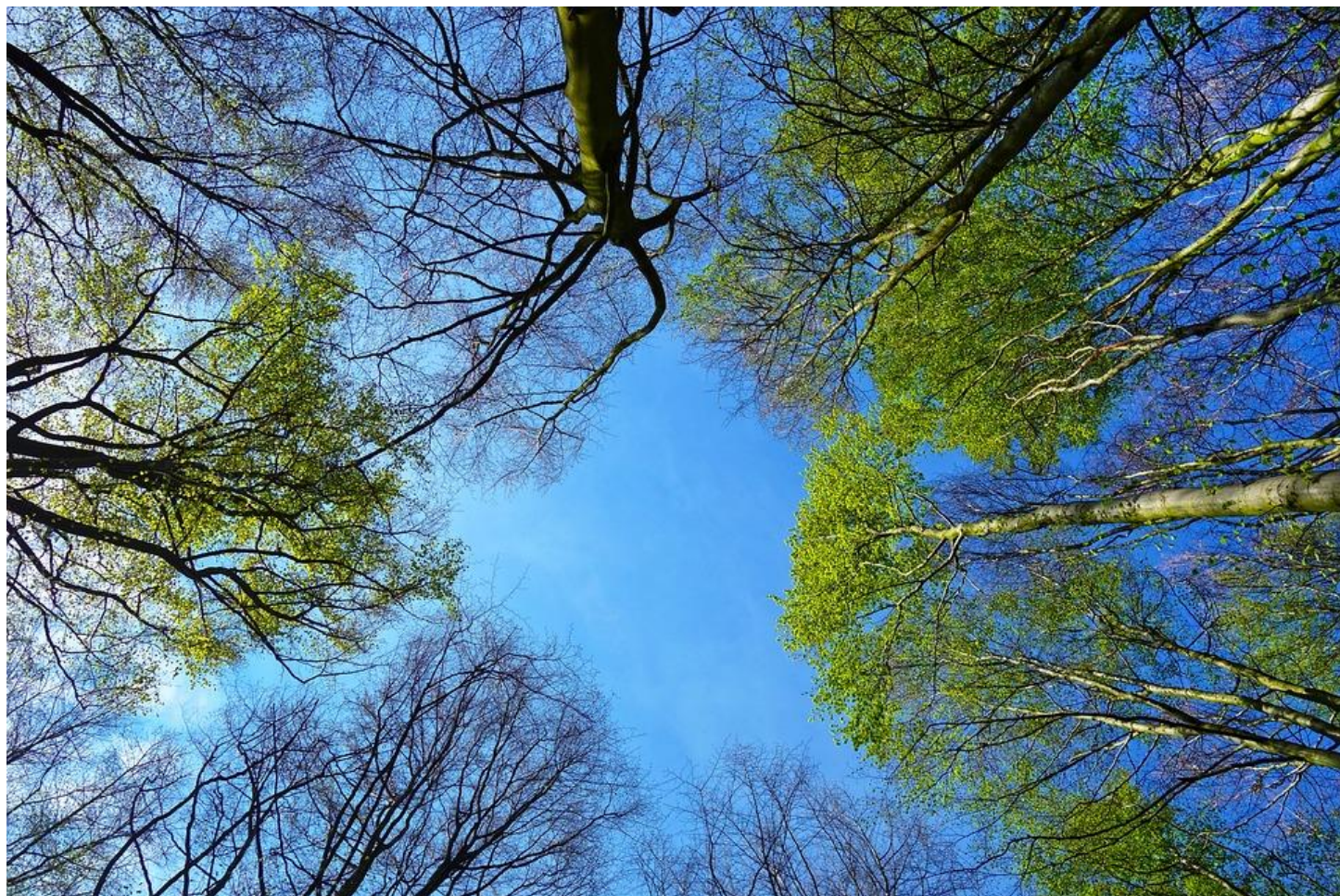

EUREGIO EGRENSIS

Regionální sdružení obcí a měst

Zpravodaj Jaro 2023

Použitá fotografie: www.pixabay.com

OBSAH

- Představujeme členy EE
Dolní Žandov
- Euregio Egrensis aktivně
- Zajímavosti z česko-německého příhraničí
- Tipy na výlet

Foto autor

Představujeme členy EE

Obec Dolní Žandov

Obec Dolní Žandov leží v mělké kotlině mezi vrcholy Slavkovského lesa (Lesný 893 m n.m.) a posledním výběžkem Českého lesa Dylení (940 m n.m.) a je vzdálena 14 km od Mariánských Lázní a 17 km od Chebu. Správní území obce tvoří spolu s Dolním Žandovem také části Horní Žandov, Úbočí, Podlesí a Salajna. Nejstarší písemná zmínka o obci je z roku 1197, kdy již existující ves daroval vévoda Jindřich Břetislav nově založenému tepelskému klášteru. K založení obce německými kolonisty došlo pravděpodobně již dříve a díky své poloze v tzv. zemské bráně patřil Žandov dle historiků, spolu s Přimdou a Tachovem,

k nejstarším opevněným místům na západní české hranici. V roce 1350 povýšil Vojtěch z rodu Nothaftů obec Žandov na město a zároveň mu dal erb a barvy. V průběhu středověku přecházela obec jako královské léno na různé držitele, aby nakonec v roce 1630, již jako součást panství Kynžvart-Žandov, bylo císařem přiděleno bratřím Metternichům, kteří Žandov vlastnili po 300 let až do roku 1945. Dominantou Žandova je farní kostel sv. Michaela

Archanděla, chráněná památka původně gotického slohu, kdy první písemná zmínka o jeho existenci je již z roku 1317. Jednoduchá stavba prošla v roce 1682 rozsáhlou přestavbou a téměř v této podobě se kostel dochoval do dnešní doby. Části Podlesí a Úbočí zasahují do CHKO Slavkovský les a protilehlé části obce Dolní Žandov zasahují do CHKO Český les. Na celém území je množství minerálních vývěrů, tzv. chráněné žandovské minerální vody. V katastru obce jsou také dvě přírodní rezervace – Lipovka, mezofilní louka s teplomilnou květenou a Mechové údolí, s mimořádně druhově bohatými rašeliništi, prameništi a mokřadními společenstvy. Dalším častým výletním cílem je část Salajna a usedlost Manský dvůr, kdy v obou místech lze vidět objekty chebské lidové architektury hrázděného slohu. V roce 2005 bylo prohlášeno historické jádro obce Salajna za vesnickou památkovou zónu lidové architektury. Krom hrázděných staveb se v Salajně také nachází hrázděná kaplička z roku 1751. Při lesní cestě za částí Podlesí – Kňafák (dříve Kneipelbach) je ukryta poutní kaple Panny Marie, která jako poutní místo vznikla již v roce 1731. Do dnešního dne slouží kaple poutní tradici, kdy se zde každým rokem koná poutní mše pro české a německé krajany. Tento zajímavý kout se také může pochlubit vývěrem minerálního pramenu Rádiovka, který má ve svém okolí nejvyšší hodnotu přírodní radioaktivity. V části Úbočí je možné navštívit židovský hřbitov, který byl zřízen patrně v roce 1837 a dochovalo se na něm celkem 71 náhrobků. Cesta ke hřbitovu nevede přímo, ale je nutné obejít pahorek, na kterém stával středověký hrad Boršengrýn. Úzká cesta vede mezi kopcem a rybníkem – traduje se proto, že zemřelí byli k hřbitovu převáženi pramicemi. Dolní Žandov a jeho okolí je častým cílem cykloturistiky. Obec protíná hustá síť cyklostezek, včetně národní cyklotrasy č.36 – Magistrála Český les. Obec Dolní Žandov se, díky své poloze, nabízí jako startovací bod pro blízké či vzdálené výlety do okolí, pro které je charakteristická bohatá historie a krásná příroda. Poloha obce jako středobodu pro výlety není náhodná – pouhých 9 kilometrů od obce se v lesích nachází bod s kamenným sloupem, který v roce 1805 prohlásil Napoleon Bonaparte za zeměpisný střed Evropy. Více informací na www.dolnizandov.cz.

stával středověký hrad Boršengrýn. Úzká cesta vede mezi kopcem a rybníkem – traduje se proto, že zemřelí byli k hřbitovu převáženi pramicemi. Dolní Žandov a jeho okolí je častým cílem cykloturistiky. Obec protíná hustá síť cyklostezek, včetně národní cyklotrasy č.36 – Magistrála Český les. Obec Dolní Žandov se, díky své poloze, nabízí jako startovací bod pro blízké či vzdálené výlety do okolí, pro které je charakteristická bohatá historie a krásná příroda. Poloha obce jako středobodu pro výlety není náhodná – pouhých 9 kilometrů od obce se v lesích nachází bod s kamenným sloupem, který v roce 1805 prohlásil Napoleon Bonaparte za zeměpisný střed Evropy. Více informací na www.dolnizandov.cz.

Euregio Egrensis aktivně

Výroční konference k 30. výročí Euregia Egrensis

Dne 21. 4. 2023 se v Kulturním centru Svoboda v Chebu konala konference Euregia Egrensis, letos v duchu 30. výročí jeho založení. Za uplynulé tři desítky let se podařilo zrealizovat řadu projektů, které nadále propojují sousedy na české a německé straně hranice a přispěly k rozvoji dobrých sousedských vztahů.

Byly vybudovány nové kontakty a spolupráce v pohraničí se celkově posunula na vyšší úroveň. Oficiální část konference zahájil v 11 hodin společný prezident Euregia Egrensis, pan Roland Grillmeier. Se svými proslovami vystoupili čestní hosté mezi nimiž nechyběli například Generální konzulka Markéta Meissnerová z Drážďan a Ivana Červenková z Mnichova, hejtmán

Karlovarského kraje Petr Kulhánek, prezidenti Euregia Bavorsko – Peter Berek, Euregia Česko – František Čurka, za Euregio Sasko - Steffen Zenner a další. Na akci byly prezentovány aktuální příhraniční projekty a představeni podporovatelé a partneři sdružení Euregio Egrensis: Česko-německý fond budoucnosti, Tandem-Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže, Selb 2023 gGmbH Bavorsko-české týdny přátelství, Centrum Bavaria Bohemia ze Schönsee v Bavorsku, Česko-bavorský GEOPARK, Saská zemská kancelář pro vzdělávání sousedních jazyků a EUROPE DIRECT Vogtland & EUROPE DIRECT Karlovy Vary. Od 13 hodin se kulturní centrum otevřelo také pro širokou veřejnost. Návštěvníci se mohli blíže seznámit s činností partnerů Euregia Egrensis, kteří měli ve foyer své stánky s propagačními materiály, a ochutnat pro tuto příležitost speciálně vyrobenou Česko-německou klobásu přátelství od Metzgerei MAX z Hofu. K příjemné atmosféře setkání přispěl hudební doprovod zajištěný skupinou Jang Band z gymnázia Cheb.

Autorem fotografie je Euregio Egrensis Sasko/Durynsko e. V.

Česko-bavorská veřejnosprávní aplikace je nyní online

Na internetu je nyní možné se pomocí "digitálního pomocníka" seznámit se strukturami veřejné správy v příslušné sousední zemi a nechat si přeložit odborné termíny z každodenního života úřadů. Nová dvojjazyčná Česko-bavorská veřejnosprávní aplikace je pokračováním tištěné brožury vydané před rokem. Pracovní skupina Euregio Egrensis Bavorsko společně s pracovní skupinou Euregio Egrensis Čechy, Západočeskou univerzitou v Plzni a týmem odborníků z obou zemí za podpory agentury Bergwerk z Kupferbergu převedla během jednoho roku obsah brožury do aplikace vhodné pro stolní počítače a chytré telefony a rozšířila ji o několik dalších praktických online nástrojů. K dispozici je například zvukový hlasový výstup pro všechny technické termíny v němčině nebo v češtině, vyhledávací nebo třídící funkce ve slovníku nebo mapy s vybranými úřady a úřady v pohraničí. Kromě toho lze

zpracovat vysvětlující videa, jako příklad shlédnout dva prezidenty Euregia Egrensis Petera Bereka z Bavorska a Františka Čurku z Čech s úvodními slovy. Česko-bavorská veřejnosprávní aplikace byla financována z programu INTERREG Bavorsko-Česká republika a ze zdrojů Bavorského ministerstva financí a vnitra. Možnost připojení pomocí app.euregio-egrensis.de nebo QR kódu.

Prezident distriktu Horní Falc navštívil Euregio

Vládní prezident Horní Falce Walter Jonas (uprostřed) se setkal v Marktredwitz s prezidentem Euregio Egrensis AG Bayern, Zemským radou Peterem Berekem (na fotografii vpravo) a jednatelem Euregio Egrensis Haraldem Ehmem na informační schůzce. Důraz byl kladen na současné bavorsko-české vztahy. Jonas zdůraznil, že spolupráce s Euregií je pro něj z pohledu Horní Falce velmi důležitá. Vyzval k tomu, aby

četné cenné iniciativy v příhraničním regionu byly ještě lépe propojeny, a aby byly impulsy vzájemně koordinovány. Pan Berek připomněl 30 let zkušeností na straně Euregia Egrensis s realizací konkrétních přeshraničních projektů a se zprostředkováním financování příhraničního regionu. V této souvislosti byl velmi vděčný za dobré kontakty s oběma okresními vládami v Regensburgu a Bayreuthu.

Autorem fotografie je Euregio Egrensis Bayern e. V.

Euregio Egrensis se sešlo v Tirschenreuthu - 30 let přeshraniční činnosti

Přesně 30 let spojuje Euregio Egrensis lidi a instituce v německo-českém pohraničí. V únoru 1993 bylo v Chebu založeno tripartitní sdružení. Pod nynějším vedením společného prezidenta, zemského rady Rolanda Grillmeiera, jednali v Tirschenreuthu zástupci České republiky, Saska/Durynska a Bavorska o aktivitách v průběhu jubilejního roku 2023. V centru pozornosti byla na příklad realizace jubilejní výroční konference 21. 4. 2023 v Chebu,

letní tábor mládeže, který se bude konat v Selbu začátkem srpna a dalších. Zemský rada Roland Grillmeier upozornil, že jen v rámci programu INTERREG Bavorsko-Česká republika bylo v období 2014-2020 vyčleněno přibližně 1,8 milionu eur na 154 malých projektů.

Jednalo se o významný příspěvek k přeshraniční spolupráci. V současné době probíhá v Bavorsku a Sasku koordinace nové fáze financování. V budoucnu bude možné schvalovat malé projekty do výše až 50 000 EUR.

Autorem fotografie je Euregio Egrensis Bayern e. V.

Interreg Česko-Sasko 2021–2027 aktuálně

Program Interreg Česko – Sasko se od svého zahájení těší velkému zájmu. Veškeré informace a tipy k přípravě a podání žádosti o projekt pro spolupráci na česko-saské hranici naleznete na webových stránkách <https://www.sn-cz2027.eu/cz>. Své projektové záměry můžete předkládat průběžně, podobně jako projektové žádosti, ale až po absolvování povinné konzultace. Již v únoru t.r. bylo předloženo prvních 43 projektových záměrů. Společný sekretariát nabízí 10 povinných konzultací (pro pokročilé projektové záměry) a 10 dalších konzultací (pro prvotní projektové záměry) měsíčně. Všechny projektové záměry a dotazy na projekty jsou zpracovávány v pořadí, v jakém jsou podány. Pro telefonické dotazy jsou Vám k dispozici vždy ve středu a ve čtvrtek pracovníci Společného sekretariátu Programu ČR – Sasko.

Zajímavosti z česko-německého příhraničí

Česko-bavorská zemská výstava slavnostně zahájena

bbkult.net: V úterý, 9. května 2023, slavnostně zahájili předseda vlády České republiky profesor Petr Fiala a předseda Zemské bavorské vlády Dr. Markus Söder, MdL, Bavorsko-českou zemskou výstavu s názvem "Baroko! Bavorsko a Čechy" v řezenském Dómu. Pro společnou Bavorsko-českou zemskou výstavu 2023/24 vykresluje Dům bavorských dějin a Národní muzeum v Praze opulentní obraz oné epochy. Výstava se koná od 10. května do 3. října 2023

v Dunajském sále Domu bavorských dějin v Řezně a od 8. prosince 2023 do 8. května 2024 v Národním muzeu v srdci Prahy. Navíc probíhaly komentované prohlídky zdarma. K výstavě byl vydán katalog „Baroko! Bavorsko a Čechy“, který umožňuje díky četným zobrazením podrobný vhled do výstavy v Domě bavorských dějin v Řezně. Více než 150 cenných exponátů, převážně z obou zemí, ukazuje rozmanitost a bohatství, světlo a stíny této až do dnešní doby fascinující epochy baroka. Další informace na www.hdbg.de.

Jednání o využití přeshraniční lékařské péče

Studie proveditelnosti, která by měla odhalit všechna úskalí a nastínit systém, který by umožnil lidem z Ašska ošetření ve struktuře lékařské péče v německém Selbu. To je výsledek dalšího setkání vedení Aše s německými partnery, které se na toto téma uskutečnilo v pondělí 13. března. Se starostou Aše Vítězslavem Kokořem a místostarostou Pavlem Matalou jednala delegace ve složení Ulrich Pötzsch, starosta města Selb, Peter Berek, zemský rada okresu Wunsiedel a Alexander Popp,

regionální manažer okresu Wunsiedel. Vzorem pro tuto přeshraniční spolupráci v oblasti zdravotnictví je ašské radnici projekt Healthacross, který úspěšně funguje v rámci spolupráce měst Gmünd a České Velenice na česko-rakouské hranici. Studii proveditelnosti se zjistí, zda lze projekt Healthacross přenést do podmínek české a německé legislativy. Studii nechá vypracovat německá strana.

Zdroj: www.zivechebsko.cz, Foto: Milan Vrbata

Návštěva generální konzulky v Selbu

Dne 31. března se konalo v Selbu na radnici setkání paní generální konzulky Ivany Červenkové se starosty a zástupci měst Selbu, Aše, Chebu, Plesné a Skalné. Projednávala se problematika přeshraniční spolupráce. Důležitým bodem byla příprava na přítomnost pana prezidenta Petra Pavla při příležitosti zahájení Týdnů přátelství dne 19. 5. 2023. Na některých z celé řady akcí se bude také podílet město Selb. Těšíme se na léto plné příležitostí k vzájemnému setkávání a návštěvě našich sousedů.

Na fotografii zleva doprava: Petr Schaller (starosta města Plesná), Vítězslav Kokoř (starosta města Aš), Pablo Schindelmann (ředitel společnosti Selb23 gGmbH), Carsten Hentschel (místostarosta města Selb), Pavel Matala (místostarosta města Aš), Ivana Červenková (generální konzulka ČR), Rita Skalová (starostka města Skalná), Michal Pospíšil (místostarosta města Cheb), Ilona Podzemská (Office Manager společnosti Selb 2023 gGmbH). Zdroj: www.skalna.cz

Týdny bavorsko-českého přátelství 2023

V bavorském Selbu byly zahájeny Bavorsko-české týdny přátelství. Slavnostního zahájení se zúčastnili český prezident Petr Pavel a bavorský premiér Markus Söder. Prezident Pavel poděkoval předsedovi Sudetoněmeckého krajanského sdružení Berndu Posseltovi za zlepšení v česko-německých vztazích. Ty jsou podle Pavla nejlepší za poslední dobu a dávají i základ pro další spolupráci. Pavel se dotknul i současné situace Evropy po ruské invazi na Ukrajinu a využil slavnostního zahájení přeshraničního festivalu i k jednání s bavorským předsedou zemské vlády Markusem Söderem. Přeshraniční festival potrvá 12 týdnů (od 19. května do 6. srpna) a na každý týden jsou v plánu produkce s různou tematikou - světlo, sport, příroda, voda, Evropa, jazyk a historie, kultura, hudba, kulinářství, umění a design. Cílem Týdnů přátelství je poukázat na dosažený stav spolupráce v regionu mezi Svobodným státem Bavorsko a Českou republikou jako celkem a zároveň oživit bavorsko-české vztahy a poskytnout podněty pro další dlouhodobé prohlubování kontaktů mezi oběma zeměmi na všech úrovních. Navíc jsou Týdny přátelství živým znamením v roce 30. výročí Euregia Egrensis. Více informací k programu Týdnů přátelství najdete na webových stránkách <https://freundschaftswochen2023.eu/cs>.

Zdroj: www.pr.denik.cz; www.ceskenoviny.cz

Evropské setkání mladých z Karlovarského kraje a Saska

Studentky a studenti středních škol z Karlovarského kraje a ze Saska si vyzkoušeli, jak funguje Evropský parlament. Ve čtvrtek 27. dubna se sešli v zastupitelském sále krajského úřadu a společně projednali aktuální Evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků. Akci pořádalo Eurocentrum a Europe Direct Karlovy Vary spolu s partnerským Europe Direct Vogtland a společností Eutis. Konference byla určena aktivním studentkám a studentům z Karlovarského kraje a saského Markneukirchenu. Konala se v Karlových Varech jako reciproční setkání k loňskému diskusnímu fóru v Sasku. Téměř dvacítka studentů z každé země se zúčastnila simulace jednání Evropského parlamentu nad zjednodušeným legislativním návrhem Evropského aktu o svobodě sdělovacích prostředků. Průběh byl simultánně tlumočen do češtiny a němčiny podobně, jako to probíhá ve skutečném Evropském parlamentu. Organizaci zajistila nezisková organizace EUTIS, jež má s podobnými událostmi pro mládež v Česku mnohaleté zkušenosti. Tato česko-německá příhraniční akce byla pilotní, poprvé se uskutečnila dvojjazyčně. Díky prostorům zastupitelského sálu byla představa politického jednání téměř dokonalá. Odpolední část programu se věnovala debatě s regionálními hosty. První téma „Přeshraniční trh práce“ se studenty probral Adrian Lohr ze saského úřadu práce, který pracuje také pro EURES, což je evropská síť pro volný pohyb pracovníků. Téma „Příležitosti pro mladé v Evropské unii“ s mladými diskutovali regionální konzultanti Domu zahraniční spolupráce Markéta Kavalíková a Dan Grigar. Setkání se rovněž zúčastnili zástupci Europe Direct Vogtland a doprovázející pedagogové. Závěrem došlo k shrnutí poznatků z proběhlých diskusí a dohodl se další postup ve spolupráci.

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz

První schválený projekt v Karlovarském kraji

Na 1. Monitorovacím výboru Programu INTERREG Bavorsko-Česko 2021-2027 byl schválen záměr neziskové organizace Kozodoj z. s. s názvem „Stavba mostů“. Partnerem projektu je Ökologische Bildungsstätte Burg Hohenberg e.V. Projekt je zaměřen na posílení přeshraniční spolupráce mezi institucemi a organizacemi, jež se zabývají problematikou sociálně a zdravotně znevýhodněných osob (SZZO), a to formou společných akcí, setkání, exkurzí, meetingů a seminářů jak pro odborné pracovníky, tak i zainteresovanou veřejnost. Cílem projektu je posílení oboustranných vazeb, vzájemné pochopení, navázání dlouhodobé a kvalitní spolupráce mezi institucemi a organizacemi, i vznik osobních vztahů mezi jedinci na česko-bavorské bázi. Nosníky projektu jsou 4 pilíře Mostu, které propojí všechny plánované projektové aktivity (ergoterapie, animoterapie, pohybové aktivity, edukativní hry). Pravidelná setkání skupin SZZO a společná činnost, sloužící k překonání psychických bariér, propojí jako most vzájemné poznávání, výměnu zkušeností a know-how na odborné úrovni.

Tipy na výlet

Historický park Bärnau-Tachov

Nedaleko českých hranic, v hornofalcké obci Bärnau, se nachází největší německý středověký archeopark, Historický park Bärnau-Tachov. Přestože pro jeho návštěvu musíte překročit státní hranici, nemusíte řešit jazykovou bariéru ani výměnu peněz. Historický park nabízí návštěvníkům možnost poznat ve více než třiceti archeologických rekonstrukcích původních středověkých usedlostí život od 9. do 13. století, včetně slovanské vesnice. Významnou dominantou parku je dřevěný obranný hrádek typu motte, na který můžete vystoupat. Navštívit je ale možné všechna stavení, včetně kostela a prozkoumávat tak, jak žili naši předci a jak se jejich život v průběhu staletí měnil.

Jednotlivá stavení jsou obklopena autentickou flórou a faunou daného období. Vzhledem k německo-české spolupráci je návštěvníkům umožněno platit vstupné v českých korunách, na prohlídku lze využít českého audio průvodce a samozřejmě je plánek parku v českém jazyce. Restaurace, která je součástí parku, nabízí německé i české pochutiny. Historický park již desátým rokem provozuje bavorský spolek Via Carolina – Goldene StraÙe. Park se nachází přibližně 20 kilometrů od Tachova za hraničním přechodem Pavlův Studenec / Bärnau. Ihned po přejetí státní hranice vjedete do Bärnau, kde jej naleznete na adrese Naaber StraÙe 5b. U parku se nachází bezplatné parkoviÙte, kde můžete nechat váš vůz. VeÙkeré další informace naleznete na stránkách www.historicky-park.cz.

Kontakty:

www.euregio-egrensis.cz

Ing. Lubomír Kovář
jednatel

Tel.: +420 603 516 159
e-mail: lubomir.kovar@euregio-egrensis.cz

Ing. Olga Křížová
projektová manažerka

Tel.: +420 605 282 898
e-mail: olga.krizova@euregio-egrensis.cz

Ing. Roman Stratil
finanční manažer

Tel.: +420 605 243 412
e-mail: roman.stratil@euregio-egrensis.cz

Bc. Hana Rovenská
asistentka

Tel.: +420 773 407 176
e-mail: asistentka@euregio-egrensis.cz

www.euregio-egrensis.cz

Partner sdružení

Vodohospodářské sdružení
obcí západních Čech